

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 143/2022-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Jánom Vajdom, advokátom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, proti postupu Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 21/2009 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. decembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal Okresnému súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznal každému zo sťažovateľov finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania na účet ich právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva nasledovný stav veci: V napadnutom konaní sa žalobkyňa žalobou podanou 11. februára 2009 domáhala proti sťažovateľom ako žalovaným určenia hranice pozemku. Ústavný súd už svojím nálezom č. k. I. ÚS 549/2014-32 z 28. októbra 2014 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zaviazal okresný súd v namietanom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Z predloženého spisu okresného súdu vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom okresného súdu č. k. 2 C 21/2009-549 z 27. septembra 2017 v spojení s rozsudkom

Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 50/2018 z 30. januára 2019, právoplatným a vykonateľným 9. apríla 2019.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) Aj napriek tomu, že odo dňa začatia konania ubehlo už 12 rokov a 10 mesiacov, napadnuté konanie nie je do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Po vydaní nálezu ústavného súdu z 28. októbra 2014, t. j. za obdobie siedmich rokov, je konanie poznačené vznikom ďalších bezdôvodných prietáhov. Sťažovatelia vyčítajú okresnému súdu, že vo veci riadne nekoná a jeho postup je poznačený tak nečinnosťou, ako aj neefektívnosťou.

b) Konanie nie je možné považovať po právnej stránke za zložité a dôvody skutkovej zložitosti veci odpadli v apríli 2011 po vykonanej obhliadke a vyhotovení znaleckého posudku znalcom. Sťažovatelia k predlžovaniu napadnutého konania svojím správaním nijako neprispeli.

c) Až po 8 rokoch a 7 mesiacoch trvania napadnutého konania na pojednávaní konanom 27. septembra 2017 vyhlásil okresný súd rozsudok, ktorým zamietol žalobu žalobkyne a priznal sťažovateľom plnú náhradu trov konania. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom krajského súdu, ktorý bol advokátom strán konania doručený začiatkom apríla 2019.

d) Od právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu č. k. 6 Co 50/2018 z 30. januára 2019 uplynulo už viac ako 32 mesiacov a okresný súd stále riadne nekoná vo veci. Povinnosťou okresného súdu bolo vydať uznesenie o trovách konania a následne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľov z 11. marca 2000 proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 C 21/2009-674 zo 7. februára 2020. Uvedené znamená, že napadnuté konanie nie je do dňa podania ústavnej sťažnosti skončené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

5. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd

preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

7. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

8. Ako vyplýva z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti, napadnuté konanie vedené na okresnom súde spolu s odvolacím konaním vedeným na krajskom súde boli právoplatne skončené vydaním rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 50/2018 z 30. januára 2019, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 2 C 21/2009-549 z 27. septembra 2017. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 9. apríla 2019. Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietaný vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní v súvislosti s rozhodovaním o ich sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 C 21/2009-674 zo 7. februára 2020 o výške náhrady trov konania, ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu zistil, že o predmetnej sťažnosti sťažovateľov z 11. marca 2020 bolo rozhodnuté uznesením č. k. 2 C 21/2009-692 z 5. novembra 2020 vydaným sudkyňou, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. decembra 2020. Z doručeníek nachádzajúcich sa v súdnom spise vyplýva, že predmetné uznesenie bolo sťažovateľke doručené 2. decembra 2020 a sťažovateľovi 4. decembra 2020, teda námietka sťažovateľov o nerozhodnutí o ich sťažnosti vo veci náhrady trov konania do dňa podania ústavnej sťažnosti je zjavne nedôvodná.

9. Ústavná sťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 21. decembra 2021, teda viac ako rok po tom, ako bolo napadnuté konanie právoplatne skončené tak v merite veci, ako aj v časti náhrady trov konania. Z uvedeného zistenia vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľmi bola ich právna neistota už nepochybne odstránená. Toto konštatovanie je súladné s konštantnou a jednoznačnou judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej opodstatnená je ústavná sťažnosť na prietahy v konaní pred súdom adresovaná ústavnému súdu len potiaľ, pokiaľ sťažovateľ nedisponuje právoplatným a doručeným rozhodnutím vzideným z konania, ktorého sa namietané prietahy týkajú (z novších rozhodnutí pozri II. ÚS 116/2019, IV. ÚS 152/2019, II. ÚS 188/2020). Ústavný súd nemá dôvod sa od tejto rokmí potvrdzovanej judikatúry ústavného súdu odkloniť.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a z dôvodu, že sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou domáhajú ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v napadnutom konaní pred okresným súdom namietané porušenie označených práv už netrvalo, a teda bola odstránená ich právna neistota, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľov v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu